

Tjänsteanteckning

Datum

2026-02-17

Diarienummer

TN-2025-2150

Handläggare

Daniel Svärd

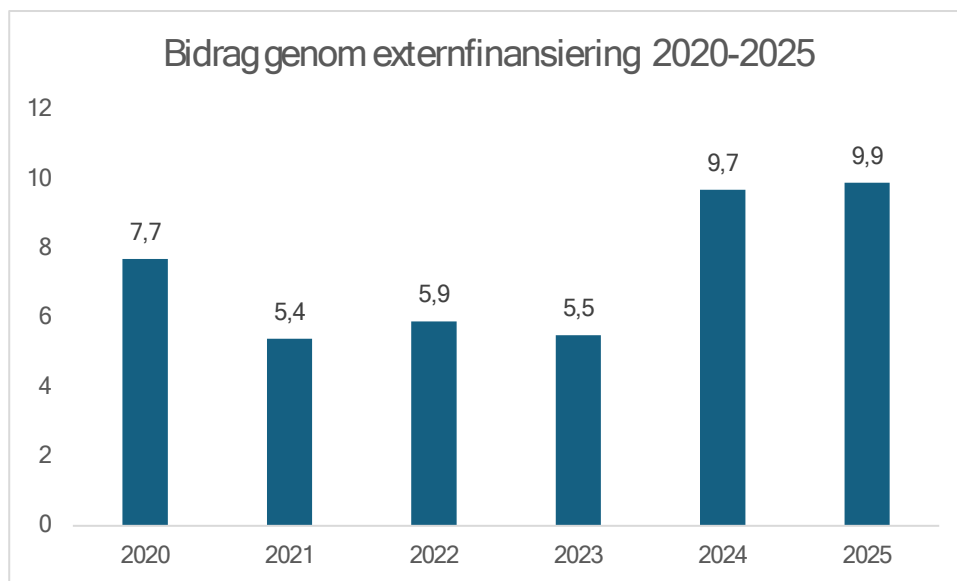
Skriftlig sammanställning över externfinansierade projekt 2025

Efter att förvaltningen presenterat en skriftlig sammanställning över externfinansierade projekt i början av 2024 gavs uppdraget att årligen göra en sådan sammanställning. Nedan presenteras olika utvecklingsprojekt och samarbeten där fastighets- och gatukontoret varit involverad och deltagit i under 2025.

Fastighets- och gatukontoret deltar i en rad olika samarbeten och projekt med externa parter. I förvaltningens projektportfölj finns vid årsskiftet 2025/2026 sammanlagt 14 olika pågående projekt. Nedan i dokumentet listas de med en kort beskrivning av syfte och innehåll.

Inom ramen för det fördjupade samarbetet har fastighets- och gatukontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret intensifierat samarbetet kring just möjligheterna att söka ännu mer externfinansiering i olika projekt.

Totalt fick fastighets- och gatukontoret 9,9 mnkr i medfinansiering 2025. Bland annat bidrog Malmö förskönings- och planteringsförening med 4,3 miljoner kronor för trädplantering och vitalisering samt den Urbana skogen i Nyhamnen. Även stiftelsen Johan och Emmy Aspegrens minnesfond bidrog med 3,5 miljoner kronor till den Urbana skogen. Nedan bild visar det totala beloppet som tekniska nämnden fått i bidrag genom olika externfinansierade projekt och samarbeten under åren 2020-2025.

Pågående ansökningar

Fastighets- och gatukontoret förbereder en ansökan för att få medfinansiering för att plantera träd samt åtta mindre projekt som är en fortsättning på projektet omställning Nyhamnen som omnämns nedan. Dessa innefattar bland annat metod för omprogrammering och utveckling av befintliga byggnader, återbruk, kulturarv och processbaserat samskapande i offentlig miljö samt ombyggnadsnatur för att etablera stadsbiotoper genom återbruk.

Vidare pågår ett arbete med att hitta mer strukturerade arbetssätt tillsammans med Malmö planterings- och försköningsförening för att arbeta mer långsiktigt kring olika försköningsprojekt i staden.

En ansökan har även lämnats in för deltagande i projektet ”Innovative air mobility and services for sustainable and smart urban, peri-urban transport – Societal Readiness pilot” samt en för ”Snabbare elektrifiering med miljözoner för lastbilar”.

Slutligen finns tre olika initiativ kring Formas utlysning Trygga rum avseende trafikbuller, trygghet på Segevång och utveckling av gatumiljöer kopplat till barnstadsdelen Norra Sofielund.

Pågående projekt:

Blå, Gröna och Grå (BGG) Konstruktioner

Start 2023-05-01 – Slut 2026-10-01

Multifunktionella konstruktioner BGG använder öppna obundna ballastmaterial med stort hålrum. Det möjliggör fler nyttor för konstruktionen genom att förena det Blå

(vatten), det Gröna (växtlighet) och det Grå (sten, betong asfalt). Exempel på nyttor och effekter 1) Tillfälligt fördröjningsmagasin vid kraftigt regn 2) Bevattning av växtbäddar 3) Minskat behov av VA 4) Översvämningsskydd 5) Vackrare stadsmiljö 6) Separation av bilar och oskyddade trafikanter.

Projektet utvärderar och följer upp hur BGG klarar trafikbelastning över tid och på så sätt kan större del av stadsplanerade ytor användas för ändamålet som tex vägar, gator och torg. Även andra drift och underhållsaspekter utvärderas.

Malmö energy Lab/Energihamnen - utv. av energisystem i hamnen

Start 2023-11-15 – Slut 2028-11-14

Malmö Energy Lab har två syften, att förse industrierna med en säker och hållbar energiförsörjning och att industrierna blir komponenter i det framtida energisystemet och bidrar till samhället när det behövs. För att nå dit krävs ny teknik kombinerat med befintlig teknik och att beteenden kring energianvändning förändras.

<https://www.sbhub.se/malmo-energy-lab>

Statsbidrag för åtgärdsförberedande arbeten inom fd Gullviks Fabriks AB

Start 2023-01-01 – Slut 2026-12-31

Fastighets- och gatukontoret erhåller statliga medel från länsstyrelsen och naturvårdsverket för att sanera förorenad mark i bostadsområde i Gullvik. Projekten genomförs inom ramen för tekniska nämndens ansvar som huvudman enligt förordning (2004:100) om avhjälpande av föroreningsskador och statligt stöd för sådant avhjälpande (2 § p.8 i reglemente för Malmö tekniska nämnd).

STRIVE - Sustainable Tourism through Resilient and Innovative Festival Ventures

Start 2024-06-10 – Slut 2026-08-30

STRIVEs uppdrag är att omvandla festivaler till katalysatorer för hållbar turismutveckling i södra Östersjöregionen genom att omforma dessa storskaliga evenemang som modeller för miljöansvar. Genom samarbete med regionala intressenter strävar STRIVE efter att sätta en ny global standard för hållbara evenemang genom att integrera principer för cirkulär ekonomi i festivalplanering och verksamhet. Projektet har identifierat sju stora festivaler, var och en unik kulturell ledstjärna som lockar en betydande turistpopulation:

<https://www.cleancluster.dk/en/project/strive/>

Ped Stepwise - Participatory Step-by-Step Implementation Process for Zero Carbon District Concepts in Existing Neighbourhoods

Start 2023-12-05 – Slut 2026-10-31

Avkarbonisering av befintliga byggnader och stadsdelar är utmanande av flera anledningar: olika intressenter, rätt tidpunkt, befintligt utrymme på plats, etc.

PED StepWise utvecklar en steg-för-steg-process som återspeglar den "stökiga" verkligheten av situationen i befintliga stadsdelar och behovet av att steg "klokt" för att utveckla en PED. Med "klokt" menar vi en process som är kunskapsbaserad, deltagande, holistisk och inkluderande, som inte bara tar upp tekniska frågor utan engagerar medborgare och andra intressenter för att skapa platser utan koldioxidutsläpp. Från ett smart nät till ett klokt nät.

Målen är att a) skapa och b) demonstrera en bättre & klokare process som leder till implementering av innovativa strategier för (lokal) generering av förnybar energi, för energiflexibilitet, för energieffektivitet och för hållbar mobilitet med låga koldioxidutsläpp i distrikten. uppnå kolneutral PED.

<https://www.energy.kth.se/heat-and-power-technology/current-projects/ped-stepwise-participatory-step-by-step-implementation-process-for-zero-carbon-district-concepts-in-existing-neighbourhoods-1.1334215>

Grått till grönt: Utveckling av AI-stöd för att prioritera smart omvandling av hårdgjorda ytor till multifunktionella blågröna ytor

Start 2024-12-01 – Slut 2026-11-30

Städer står inför klimatutmaningar med ökade hårdgjorda ytor och färre grönytor. Vårt projekt utvecklar ett AI- och GIS-baserat verktyg som hjälper städer och fastighetsbolag att omvandla grå ytor till multifunktionella gröna ytor. Genom att integrera klimatanpassning, biologisk mångfald och stadsplanering skapas smartare och mer hållbara städer.

<https://www.ri.se/sv/expertisomraden/projekt/ai-stod-for-omvandling-av-ymor-till-multifunktionella-blagrana-miljoer>

Alven 23 Huvudstudie (del av färdigställande)

Start 2025-05-22 – Slut 2028-12-31

Tekniska nämnden har fått pengar av länsstyrelsen och naturvårdsverket för att genomföra åtgärdsförberedande undersökningar samt rivning av befintliga verksamhetslokaler inom Alven 23. Fastigheten Alven 23 ligger i den sydvästra delen av området Södra Sofielund och är en privatägd fastighet med äldre bebyggelse i form av bostadshus mot gatan och verksamhetslokaler inne på gården. Det finns föroreningar i marken på Alven 23, främst klorerade lösningsmedel som perkloretylen som användes till tvättvätska vid kemtvätt. Markföroreningarna har orsakats av Åhlanders Kemtvätt AB, som under 80 års tid (1924-2004) bedrev färgeri och kemtvätt inom fastigheten Alven 23. Verksamheten som orsakat föroreningarna upphörde genom en konkurs,

som inleddes 2004 och avslutades 2006. Alven 23 är numera obebodd och det råder sedan 2007 grävningsförbud inom fastigheten.

Fastighets- och gatukontoret har tidigare genomfört en förstudie (2019) och huvudstudie (2024). Den nu beviljade ansökan ska kompletterande åtgärdsförberedande undersökningar/utredningar för att fastställa saneringsområde och saneringsmetod inför åtgärd. Därutöver behöver befintliga verksamhetslokaler, som är fallfärdiga, rivas för att möjliggöra undersökningar och sanering. Totalt har dryga 20 miljoner kronor har beviljats.

Omställningslabb Nyhamnen (The Shift)

Start 2025-10-01 – Slut 2030-09-30

Fastighets- och gatukontoret tillsammans med miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har tillsammans med RISE. I Nyhamnen i Malmö etableras ett geografiskt omställningslabb som samlar Malmö stad, forskningsinstitutet RISE, fastighetsägarna i området och nätverket LFM30 för att hitta nya vägar framåt för klimatet, samhället och stadsutvecklingen. Målet: att visa hur en stadsdel kan omformas till en föregångare inom cirkulär ombyggnad och hållbar mobilitet – samtidigt som nya samverkansformer och arbetsmodeller utvecklas. Nyhamnen är ett område mitt i förändring – från industrihamn till en ny blandad stadsdel. Här finns både utmaningar och möjligheter: byggnader och infrastruktur som riskerar att rivas men kan få nytt liv, ambitioner för hållbar mobilitet, och starka lokala aktörer som vill vara med och forma framtiden. Omställningslabbet blir motorn i denna utveckling. Labbet organiseras i en serie så kallade innovationsstafetter – tidsbegränsade, målstyrda processer där olika aktörer kraftsamlar för att lösa specifika utmaningar.

Labbet fokuserar på tre stora skiften: att ställa om byggprocesserna till cirkulära flöden (Skifte 1), att skapa sömlös och hållbar mobilitet (Skifte 2), samt att utveckla nya sätt att arbeta och samverka över organisatoriska gränser (Skifte 3). Under de första åren genomförs fem innovationsstafetter kopplade till dessa skiften.

Policylabb för hållbar markanvändning

Start 2025-11-01 – Slut 2027-10-31

För att nå politiskt uppsatta mål om bostadsförsörjning och stadsutveckling exploateras i allt högre grad åkermark, naturmark och andra grönytor – ofta i kommunal ägo och därmed mer lättillgängliga. Detta leder till förlust av ekosystemtjänster och ökade klimatutsläpp, både genom själva exploateringen och genom minskad kolinlagring. Sådana markanspråk ger upphov till återkommande målkonflikter mellan exploatering och klima- och miljömål som bygger på bevarande eller utveckling av grönstruktur och ekosystem. Dessa mål behöver dock inte stå i motsättning till varandra. Med långsiktig planering, en genomtänkt markstrategi och hållbar förvaltning finns potential att både minska negativa effekter och skapa synergier. Projektet KOMPASS etablerar ett

policylab i Malmö där forskare, kommunala förvaltningar och andra samhällsaktörer tillsammans analyserar och utvecklar policy och arbetssätt för att integrera kompensation som en strategisk del av planering och markanvändning. Genom att pröva och utvärdera olika kompensationsprinciper i relation till exempelvis översiktsplanering och markanvisningar undersöker projektet hur kompensation kan användas för att minimera nettoförluster av ekosystemtjänster och klimatvärden. Det iterativa arbetssättet i policylabbet gör det möjligt att simulera konsekvenser av rådande markstrategier och identifiera förändringar som krävs för en mer rättvis, långsiktig och hållbar markanvändning i stadsutvecklingen.

Systemutmaning: Utvecklad marknad och logistik för återbruk

Start 2025-09-01 – Slut 2028-09-01

Tillsammans antar Lunds kommun, Lunds Kommuns Fastighet AB (LKF) Malmö stad och Lunds Tekniska Högskola systemutmaningen ”Utvecklad marknad och logistik för återbruk”. Målet är att utveckla ett långsiktigt hållbart, skalbart system för mellanlagring och återbruk av bygg- och anläggningsmaterial och inventarier. Vi avser att etablera fysiska logistikcenter med digitala stödsystem för cirkulering av material inom respektive kommun, med möjlighet att dela material även mellan kommunerna, samt få till normförändringar och stabila finansieringslösningar. Vi startar med analyser kring affärsmodeller, juridiska förutsättningar, projektekonomi och materialfrågor som garantier och kvalitetssäkring, men ambitionen är att snabbt komma in i operativ fas och testa våra lösningar skarpt inom projektet. Vi tänker nytt och innovativt genom att bryta silos inom kommunkoncernen och främja flöden mellan förvaltningar och bolag, överbrygga kommungränser och arbeta för ett paradigmskifte vad gäller synen på återbrukat material. Primära målgrupper är Lunds och Malmös kommunkoncerner, samt aktörer som kan erbjuda återbruksverksamhet som arbetsträning till människor utanför arbetsmarknaden. Ambitionen är att ta fram lösningar som fungerar även i andra kommuner och på så vis sporra cirkulärt byggande nationellt. Resultaten bedöms ha hög relevans för andra kommuner samt privata aktörer. Spridning kommer ske genom de forum där Lund och Malmö redan deltar, samt genom ett dedikerat slutseminarium.

Metagovernance för kollektiv mobilitet –behov, möjligheter och begränsningar i Sverige

Start 2025-09-01 – Slut 2027-08-31

Projektets syfte är att förankra behovet av metagovernance för att uppnå en bredare roll för kollektivtrafiken. Det innebär att samla in kunskap om existerande metagovernance i Sverige och andra länder, föreslå praktiska rekommendationer, och förankra dessa insikter hos centrala aktörer och politiker. Projektets konkreta mål är att samla in detaljerad kunskap, utveckla rekommendationer, och förankra behovet av metagovernance hos nyckelaktörer i eko-systemet för kollektiv mobilitet i Sverige.

Projektet genomförs i samproduktion av ett konsortium bestående av 13 parter, med olika roller och rådighet över olika delar av ekosystemet för kollektiv mobilitet.

Under den svarta plasten – en studie om effekterna av inplastning av stora stamskador på olika träddarter

Start 2025-04-01 – Slut 2027-03-30

Fastighets- och gatukontoret deltar i projektet Under den svarta plasten – en studie om effekterna av inplastning av stora stamskador på olika träddarter. Projektet har initierats av SLU.

Träd i urbana miljöer drabbas ofta av stamskador vid ex byggnationer och påkörningar, och när stammen spricker under varma vårar. Skadorna kan få kritisk inverkan på trädens överlevnad. Trots det finns begränsad forskning kring hur drabbade träd bör hanteras, och projektets syfte är därför att öka kunskapen om åtgärder vid stamskador på träd. Målet är att utvärdera effekter av inplastning av stamskada, vars syfte är att ge träd ökade förutsättning- ar för långsiktig utveckling.

Fältförsök kommer genomföras i Alnarp, Lund och Malmö, genom att delar av stammen skadas. Efter olika långa intervall, plastas den blottlagda veden in. Övervallning, stamomfångsökning och allmän utveckling kommer att mätas.

Stora skador på trädstammar kan leda till röta och eventuell risk för att träden måste tas bort. Genomtänkta beforskade åtgärder kan förbättra förutsättningarna för träden att han-tera skadan och därmed öka chanserna för att träd långsiktigt ska kunna leverera viktiga ekosystemtjänster

Nyköp av elbilar – påverkan av prissättning och lokalisering av laddinfrastruktur godkändes.

Start 2025-10-01 – Slut 2028-09-30

Syftet är att studera hur skillnader i tillgång till publik och privat laddning respektive deras priser påverkar benägenheten att skaffa laddbar bil.

Resultat från tidigare forskning indikerar att privat laddning vid bostäder har betydligt högre potential att stimulera val av laddbara fordon än publik laddning nära hemmet. En implikation av dessa resultat är att det i första hand bör eftersträvas att åstadkomma laddvillkor som liknar hemmaladdning så långt detta är möjligt.

Stockholm stad har satsat på etablering av laddinfrastruktur på allmän plats. I Malmö har man i stället valt att inte använda allmän plats för detta ändamål. I projektet kommer jämförelser mellan städerna genomföras för att utreda hur dessa olika förhållningssätt eventuellt har påverkat benägenheten att välja elbil i Stockholm respektive Malmö.

Cleancon II

Start 2023-01-01 – Slut 2026-06-30

Föregångaren Cleancon (2019-2022) har varit pådrivande för att öka användningen av emissionsfria arbetsmaskiner i bygg- och anläggningssektor samt i kommunal drift. Projektet lyckades skapa en brygga mellan tillverkare och kunder i projektet och tar vidare sina resultat i Cleancon II (Clean construction machinery II).

Projektet pekar ut en avgörande utmaning för en mer utbredd användning av utsläppsfria anläggningsmaskiner: infrastrukturen. Bygg- och anläggningsprojekt bedrivs inte sällan på platser med begränsad tillgång till elnät och vägnät för bränsleleveranser. Samtidigt ökar elproduktionen från sol och vind men den är intermittent - den varierar och går inte att styra. Parterna i Cleancon II konstaterar också att omvärldssituationen 2022 gör att vi kan förvänta oss allt större utmaningar med energiförsörjningen framöver.

Projektet hoppas kunna bidra till att snabba på förutsättningarna för att förnybar energi ska kunna användas inom området och bana väg för emissionsfria anläggningsplatser, bland annat genom att ta fram affärsmodeller, mallar för kravspecifikationer vid upphandlingar samt genom att utföra demonstrationer/testning.

<https://interreg-oks.eu/larkannaoss/projektbanken/projekt/cleanconii.1411.html>